

Када 3. октобра, само дан пошто се обележи датум ослобођења Зрењанина у Другом светском рату, на домак средњегбанатског града у селу Бегејци и Стајићеву „Удружење правника Вуковар 1991“, под својеврсним покровитељством и уз благослов председника Скупштине општине Зрењанин, једног од челника Лиге социјалдемократа Војводине, Александра Мартона, *буде* постављено „спомен обележје“, *биће то својеврсна потпора хрватској тужби против Србије*

. Реч је о „обележју“ које би требало да подсети да су се на овим местима налазили „концентрациони логори“ у којима су страдали Хрвати које је у време ратних збивања, деведесетих година, заробила Југословенска народна армије, тада још једина легитимна војна сила на просторима бивше Југославије. Свиђало се то некоме или не.

Сам тај чин, подршка коју је самовољно, али вероватно не и без знања својих покровитеља и партијских колега, па и самог лидера те странке, дао Александар Мартон, председник Скупштине општине Зрењанин и потпредседник ЛСВ, наишао је на оштру осуду која је кулминирала недавним окупљањем ратних ветерана из читаве Србије, као и штрајком глађу неколицине чланова удружења Ратних војних инвалида. Захтев огорчених људи који је на скупу у Зрењанину изречен првенствено се односи на недопустив, самовољан и бахат гест Мартона, те на његово неизоставно смењивање с челне позиције у локалној самоуправи Зрењанина. Наравно, окупљени су захтевали да се не дозволи постављање обележја, јер то би била својсврсна провокација и ненадоканадива штета Србији у целини.

Сам чин постављања спомен обележја сам по себи не би много значио. Ипак, када се сагледа целокупна ситуација, у светлу међународних збивања, а посебно кроз призму тужбе коју је Хрватска поднела пред Међународним судом, против Србије, много тога постаје јасније и транспарентније. Била би то нова подвала хрватске стране која, већ безмало две деценије, хорски и инструментализовано води бескрупулозан пропагандни рат против Србије.

Просто је несхватљиво да актуелна власт у Србији није нашла за сходно да се огласи и реагује по овом питању. И док се у Јасеновцу догађа нешто, најблаже речено, чудно, у

режији католичке цркве, а под покровитељством државе Хрватске, дотле у Србији, сви ћуте. Као да се у Банату ама баш ништа не догађа, као да Хрвати не покушавају да направе „равнотежу“ и да сабирни центра (у којем су били смештени Хрвати и Срби, а неко време су боравили и борци из паравојски и добровољаца који су ратовали на страни ЈНА) прикаже као концентрационе логоре. А јасно је као дан да један такав гест и подршка „Удружењу правника“ није само плод промишљања „локалног деспота“, да је то, ипак, осмишљено и, поред осталог, у складу с политиком коју странка којој Мартон припада, води већ дуги период. Извињења која су из ЛСВ упућивана Хрватској страни била су само почетак ове кампање и фарсе која би требало да се крунише постављањем „спомен обележја“. Коначно, да ли је баш случај да се "Удруга" обраћа Мартону у Зрењанину, када рецимо, Бегејци административно припадају другој општини – Житиште! Недопустиво је то да се интелектуална јавност у Србији повукла у мишје рупе и да не реагује на једну овакву провокацију која, према свему, може имати, далекосежне, тешке и ненадокнадиве последице. Како се може догодити да нико у Министарству иностраних послова, Министарству унутрашњих послова и које куде још, не реагује, не постави бар питање – шта се то догађа у Зрењанину и његовој околини? А о постављању „спомен обележја“ или нечег сличног овоме, што није само локална ствар, сасвим сигурно не би требало да одлучује „локални деспот“, већ неко у врху државе! Сасвим сигурно да није реч о демократији, већ њеној злоупотреби, јер један „локални деспот“ свакако нема такво овлашћење и мандат да прекраја историјске чињенице и зарад интереса неке Друге Србије, гази по части и достојанству људи који су прогнани са својих огњишта у Хрватској и оних који су, у казаматима, а реч је о најмање стотину особа на простору данашње Хрватске, који су једва преживели.

На протестном скупу у Зрењанину чуло се много речи, чак и непримерених, али је свакако је остала упамћена опаска у којој једна од штрајкачица глађу истиче да су револтирани самовољом „локалног деспота“, који „пружа руку помирења људима за које је доказано да су 1991. године били у паравојним формацијама“ и који „по сваку цену желе да обележе наш град и отаџбину као злочиначки и геноцидан“. Намера „Удружења“ да постави обележје, према речима председника Удружења ратних војних инвалида Слободна Врачарића, јесте покушај да се амнестирају хрватски злочини, а Срби прогласе за геноцидан народ.

Да претпоставимо да све ово и није тачно, да је плод емоција, плод незадовољства и револта што нико код нас нема снаге да отвори таква и слична питања на другој страни, да реагује на ову и многе друге провокације које долазе из Хрватске, па и ону од стране градоначелника Сплита. Зарад „добрих међудржавних односа“ и европске перспективе овакви догађаји се „стављају под тепих“, а маргиналне ствари попут тзв. Параде поноса, добијају медијску пажњу као да је, не дај боже, у питању смак света. А то што Хрвати скупљају поене, уз подршку овдашње „политичке елите“ ником ништа, ништа ни то што ће и унуци наших унука плаћати данак, ако Међународни суд одлучи да су Хрвати у праву! А уз помоћ наших локалних „добромислителя“ ни суду неће бити тешко да прихвати оно

„Спомен обележје“ подупире хрватску тужбу против Србије

Пише: Бранислав Костић
понедељак, 28 септембар 2009 14:58

што хрватска страна тражи.